

Adı Soyadı: Sınıfı: Tarih:/...../2026-2027

1.

Ana kaya	İklim	Canlılar	Topoğrafya	Zaman
----------	-------	----------	------------	-------

Kartlarda bir oluşumda rol alan etkenler verilmiştir. Bu etkenlerin birlikte belirlediği hangisidir?

- A) Toprağın oluşumu ve özellikleri
- B) Deprem şiddeti
- C) Yağış rejimi
- D) Nüfus yoğunluğu
- E) Kayaç döngüsü

2.

Ana kaya	Oluşan toprağın özelliği
Kireç taşı	Kireççe zengin, kırmızımsı
Granit	?

Tabloda ana kaya ile toprak ilişkilendirilmiş, biri boş bırakılmıştır. Eksik bırakılan bölüm hangisidir?

- A) Kireççe zengin
- B) Kum oranı yüksek, gevşek yapılı
- C) Tuzlu ve killi
- D) Kömürce zengin
- E) Tamamen killi

3.

Alan	Eğim	Toprak kalınlığı
Dik yamaç	Fazla	İnce
Vadi tabanı	Az	Kalın

Tabloda eğim ile toprak kalınlığı karşılaştırılmıştır. Bu ilişkinin nedeni hangisidir?

- A) Vadide ayrışmanın olmaması
- B) Dik yamaçta ayrışmanın olmaması
- C) Dik yamaçta ayrışan malzemenin taşınıp düz alanda birikmesi
- D) Eğimin toprakla ilgisiz olması
- E) Yağışın vadide olmaması

4.

Şemada bir sürecin basamakları verilmiştir. Şemaya göre toprak için söylenebilecek en uygun yargı hangisidir?

- A) Bitkiye ihtiyaç duymaz.
- B) Kısa sürede oluşur.
- C) Hızla yenilenir.
- D) Oluşumu çok uzun süre alan, hızla yenilenemeyen bir varlıktır.
- E) Ayrışmadan oluşur.

5.

Katman	İçeriği
A horizonu	Organik maddece zengin üst toprak
C horizonu	?

Tabloda toprak katmanları verilmiş, biri boş bırakılmıştır. Tablodaki eksik bölüm nasıl tamamlanmalıdır?

- A) Yüzey döküntüsü
- B) Organik maddece zengin toprak
- C) Yıkanmış kil katmanı
- D) Bitki kökleri
- E) Az ayrılmış ana kaya parçaları

6.

Bitki örtüsü	İklim koşulu
Maki	Yazı sıcak ve kurak, kışı ılık ve yağışlı
Bozkır	?

Tabloda bitki örtüleri ve koşulları eşleştirilmiş, biri boş bırakılmıştır. Boş bırakılan yere hangi ifade yazılmalıdır?

- A) Yıllık yağışın az, sıcaklık farkının yüksek olduğu karasal koşullar
- B) Bol yağışlı ve ılıman koşullar
- C) Sürekli donlu koşullar
- D) Ekvatorial nemli koşullar
- E) Muson yağışlı koşullar

7.

Yamaç	Kuzey yarım kürede bakı	Bitki örtüsü
Güneye bakan	Güneşli	Kuru ormanlar, seyrek
Kuzeye bakan	Gölgeli	Nemli ve gür

Tabloda aynı dağın iki yamacı karşılaştırılmıştır. Bu farkın nedeni hangisidir?

- A) Yükselti farkı
- B) Güneş ışığı alma süresine bağlı nem farkı
- C) Toprak farkı olmaması
- D) Enlem farkı
- E) Ana kaya farkı

8.

I	II	III	IV
Maki	Kızılçam	Karaçam ve göknar	Alpin çayır

Kartlarda bir dağ yamacında aşağıdan yukarıya doğru bitki kuşakları sıralanmıştır. Bu sıralamanın nedeni hangisidir?

- A) Toprağın kalınlaşması
- B) Yükseldikçe sıcaklığın artması
- C) Yükseldikçe sıcaklığın düşmesi ve nemin değişmesi
- D) Yağışın azalması
- E) Eğimin azalması

9.

Bir tanım

Yalnızca belirli bir bölgede doğal olarak yetişen, dünyanın başka yerinde doğal biçimde bulunmayan tür.

Yukarıda tanımlı verilen tür hangisidir?

- A) İstilacı tür
- B) Relikt tür
- C) Kültür bitkisi
- D) Endemik tür
- E) Yaygın tür

10.

Kavram	Anlamı
Endemik bitki	Yalnızca belirli bir bölgede yetişen tür
Relikt bitki	?

Tabloda iki kavram karşılaştırılmış, biri boş bırakılmıştır. Tabloya göre eksik bilgi hangi seçenektir?

- A) İstilacı tür
- B) Yalnızca bir bölgede yetişen tür
- C) Yeni gelen tür
- D) Kültüre alınmış tür
- E) Geçmiş iklim koşullarından kalan, bugünkü koşullarla uyumlayan tür

11. Bir gözlem

Bugün kurak olan bir bölgede, nemli iklim isteyen bir ağaç türünün küçük bir vadide varlığını sürdürdüğü görülmüştür.

Yukarıdaki gözlem hangi sonuca kanıt oluşturur?

- A) Bölgenin geçmişte daha nemli bir iklime sahip olduğuna
- B) Bölgenin hiç değişmediğine
- C) Ağacın yeni dikildiğine
- D) Vadide yağış olmadığına
- E) Türün istilacı olduğuna

12.

Çok ileri yaş	Olağan dışı boyut	Tarihî ya da kültürel değer
---------------	-------------------	-----------------------------

Kartlarda bir ağacın taşıdığı özellikler verilmiştir. Bu özellikleri taşıyan ağaçlara ne ad verilir?

- A) Endemik ağaç
- B) Anıt ağaç
- C) Relikt ağaç
- D) Kültür bitkisi
- E) İstilacı tür

13.

Üç farklı iklim bölgesi	Geniş yükselti aralığı	Kıtalar arası geçiş konumu
-------------------------	------------------------	----------------------------

Kartlarda Türkiye'nin doğal özellikleri verilmiştir. Bu özelliklerin ortaya çıkardığı sonuç hangisidir?

- A) Endemik türün bulunmaması
- B) Tür çeşitliliğinin düşük olması
- C) Bitki tür çeşitliliğinin ve endemik tür sayısının yüksek olması
- D) İklimin tek tip olması
- E) Yükseltinin etkisiz olması

14.

Şemada bir sürecin basamakları verilmiştir. Şemaya göre koruma çalışmalarında gözetilmesi gereken hangisidir?

- A) Çeşitliliğin azaltılması
- B) Alanların daha çok bölünmesi
- C) Popülasyonların ayrılması
- D) Yaşam alanlarını birbirine bağlayan koridorların korunması
- E) Koruma yapılmaması

15. Bir olay

Bir göle dışarıdan getirilen bir balık türü hızla çoğalmış; yerli türlerin sayısı hızla azalmıştır.

Yukarıdaki olayın nedeni hangisidir?

- A) Türün beslenmemesi
- B) Gölün kuruması
- C) Yerli türlerin çoğalması
- D) Suyun ısınmaması
- E) Gelen türün doğal düşmanının bulunmaması ve rekabette üstün gelmesi

16.

Koruma statüsü	Amacı
Millî park	Doğal ve kültürel değerleri bütün olarak korumak
Tabiat anıtı	?

Tabloda koruma statüleri verilmiş, biri boş bırakılmıştır. Bu boşluğa hangi ifade gelmelidir?

- A) Tek bir olağan dışı doğa ögesini korumak
- B) Geniş bir alanı korumak
- C) Tarımı desteklemek
- D) Yerleşmeyi genişletmek
- E) Madenciliği düzenlemek

17.

Uygulama	Toprak kaybına etkisi
Eğimli arazide teraslama	Azaltır
Anız yakma	?

Tabloda uygulamalar değerlendirilmiş, biri boş bırakılmıştır. Boş bırakılan bölüm nasıl doldurulmalıdır?

- A) Azaltır
- B) Artırır
- C) Etkilemez
- D) Toprağı zenginleştirir
- E) Nemi artırır

18.

Su döngüsünü düzenler	Toprağı tutar	Karbon depolar	Yaşam alanı sunar
-----------------------	---------------	----------------	-------------------

Kartlarda ormanların sağladığı yararlar verilmiştir. Bu yararların ortak adı hangisidir?

- A)** Doğal afet **B)** Ekonomik sektör
C) Ekosistem hizmetleri **D)** Biyoçeşitlilik
E) Kültürel miras

19. Bir çıkarım üzerine

Bir kişi, bir bölgede ağaçlandırma yapıldığını duyup "Öyleyse orada biyoçeşitlilik de artmıştır." demiştir. Dikilen tür ise tek bir hızlı büyüyen ağaçtır.

Yukarıdaki çıkarımda yapılan hata hangisidir?

- A)** Dikimi ölçmemek
B) Ağacı görememek
C) Bölgeyi bulamamak
D) Ağaç sayısındaki artışı tür çeşitliliğiyle karıştırmak
E) Türü adlandıramamak

20.

Toprak yavaş oluşur	Bitki örtüsü koşullara bağlıdır	Çeşitlilik korunmalıdır
---------------------	---------------------------------	-------------------------

Kartlarda bu temada işlenen üç temel düşünce verilmiştir. Kartlar birlikte değerlendirildiğinde ulaşılabilecek en kapsayıcı sonuç hangisidir?

- A)** Doğal sistemler kendini hemen onarır.
B) Toprak hızla oluşur.
C) Bitki örtüsü koşullardan bağımsızdır.
D) Çeşitlilik korunmasa da olur.
E) Doğal sistemler yavaş kurulur, koşullara bağlıdır ve bu yüzden korunmaları gerekir.

Doğal Sistemler ve Süreçler — Cevap Anahtarı

1. A	2. B	3. C	4. D	5. E	6. A	7. B	8. C	9. D	10. E	11. A	12. B
13. C	14. D	15. E	16. A	17. B	18. C	19. D	20. E				